

PLA DOCENT

Curs: 1r
Especialitat: Direcció escènica i Dramatúrgia
Títol de l'assignatura: Pràctiques d'Escenificació 1 (Codi: 513005)
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Hores totals de l'assignatura: 60h
Impartició: 2n semestre
Professors/es: Jordi Prat i Coll
Descriptor: Iniciació a la pràctica d'escenificació. Aplicació dels conceptes i procediments estudiats en la matèria d'Escenificació a una proposta individual d'arrel textual. Reconeixement pràctic de la metodologia bàsica de l'escenificació: ordenació de la feina i distribució del temps. Estimulació de l'imaginari a través de la recerca personal i de l'estudi del material escollit. Reconeixement de la utilitat i la significació dels diversos llenguatges que participen en la composició de l'espectacle en un procés d'assaig. Pràctica de la capacitat de comunicació amb l'equip de col·laboradors. Formulació de la hipòtesi creativa. Recerca d'un estil propi així com d'una bona anàlisi del material de partida per comprovar de manera pràctica la relació entre tècnica i estètica. Crítica i autocrítica del procés de creació i del resultat del treball.
Requisits:
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA:

Competències Generals (Transversals):

1. D'autonomia i autoregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes, mostrant independència en la recollida, anàlisi i síntesi de la informació, en el desenvolupament de les idees i arguments d'una forma crítica i en la seva capacitat per automotivar-se i organitzar-se.
2. De comprensió psicològica i empatia per entendre i sentir les vides, situacions i personalitats alienes, utilitzant de manera eficaç les seves capacitats d'imaginació, intuïció, intel·ligència emocional i pensament creatiu per a la solució de problemes, desenvolupant la seva habilitat per a pensar i treballar amb flexibilitat, adaptant-se als altres i a les circumstàncies canviants de treball, així com la consciència i l'ús saludable del propi tarannà i l'equilibri necessari per a respondre als requisits psicològics associats a l'espectacle.
3. Consciència crítica, aplicant una mirada constructiva al treball de sí mateix i dels altres desenvolupant una ètica professional que estableixi una relació adequada entre els mitjans que utilitza i la finalitat que persegueix.
4. De comunicació, mostrant capacitat suficient de negociació i organització del treball en grup, la integració de contextos culturals diversos i l'ús de les noves tecnologies.
5. D'expressió i creació personal, integrant els coneixements teòrics, tècnics i pràctics adquirits; mostrant sinceritat, responsabilitat i generositat en el procés creatiu; assumint el risc, tolerant el fracàs i valorant de manera equilibrada l'èxit social.

Competències específiques:

1. Concebre propostes escèniques que fonamenten l'espectacle generant i analitzant conceptes, textos i imatges i valorant les seves propietats representatives i la seva qualitat estètica.
2. Projectar la composició de l'espectacle, utilitzant tots els coneixements estètics i tècnics necessaris sobre els diversos llenguatges que participen en la representació.
3. Planificar i conduir el procés general de creació de l'espectacle, aplicant la metodologia de treball pertinent.
4. Investigar per a concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tan pel que fa a la metodologia de treball com a la renovació estètica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

- C1 Saber planificar un projecte d'escenificació coherent, no virtual i especulatiu sinó sobre pressupòsits reals, concrets i comprovables.
- C2 Conduir aquest projecte.
- C3 Reconèixer en la praxis els valors expressius de la disposició escènica, la concepció de l'espai, dels elements escenogràfics, del disseny de personatge, de la llum, el so, mitjans audiovisuals (en el cas que s'utilitzin), i el ritme de l'espectacle.
- C4 Saber gestionar el temps i els recursos que té a la seva disposició per a una pràctica escènica.
- C5 Conèixer la importància de l'expressió oral a l'hora de dirigir. Per tant, aquesta matèria ha de servir-li d'entrenament per aconseguir, mica en mica, la precisió en el llenguatge en general i la bona utilització de la terminologia teatral en particular.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Capacitat d'analitzar i modificar en conseqüència aspectes del seu projecte inicial a favor d'allò que vol expressar utilitzant els diferents recursos del seu saber.
- H2 Aplicació d'allò que va aprenent en les diferents matèries del primer curs i dels comentaris del professor d'aquesta assignatura sobre el seu treball i el dels companys.
- H3 Capacitat per a llegir amb agilitat el que passa a l'escena.

Actituds:

- A1 Capacitat autocrítica respecte al propi treball. Mirada distanciada sobre la pròpia feina.
- A2 Obertura a l'hora d'acceptar les crítiques dels companys
- A3 Capacitat crítica, objectiva sobre la feina dels companys amb comentaris pertinents i constructius.
- A4 Capacitat reflexiva.
- A5 Disponibilitat per participar en les pràctiques de la resta d'alumnes assumint el rol que li pertoca.
- A6 Consideració en el tracte amb els actors. Humilitat sobre un saber encara no prou adquirit.
- A7 Esperit d'equip i consideració en les aportacions dels col·laboradors del seu exercici.
- A8 Respecte pels materials que se li posen a l'abast.
- A9 Respecte als companys de la resta de l'escola a l'hora d'utilitzar i acaparar les aules.
- A10 Implicació i honestat.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Blocs de contingut:

1. Projecte d'escenificació segons els paràmetres apresos a l'assignatura d'Introducció a l'Escenificació i Introducció a la dramaturgia. L'objectiu és fer un projecte d'escenificació coherent, no virtual i especulatiu sinó sobre pressupòsits reals, concrets i comprovables.
-

2. El temari es desenvolupa en la pràctica particular de cadascú i en el seguiment de la resta de companys:

1.- EL PUNT DE PARTIDA

- a. Impuls inicial de creació. Motivacions personals d'aquesta tria.
- b. Condicions objectivables: disposició d'aules, equip artístic, material tècnic, durada...
- c. Exposició a un públic. (Tenir en compte la trobada amb aquest públic).

2.- TREBALL SOBRE EL TEXT

- a. Documentació: biografia de l'autor, altres obres que hagi escrit, altre material artístic, moment històric en què es produeix la peça originàriament, si pertany a algun moviment artístic, recepció de l'obra en el seu dia...
- b. Anàlisi del text a nivell formal: gènere, estil, estructura, anàlisi de l'acció, de l'espai i del temps, llenguatge usat...
- c. Temàtiques: anàlisi del tema o temes que vehicula l'obra i com s'organitzen jeràrquicament. Quina ideologia traspuia, com interacciona amb l'autor...
- d. Personatges: tipologia de personatges. Biografia de personatges, acció dels personatges, conflictes...

3.- TREBALL PER A UNA ESCENIFICACIÓ PRÒPIA.

- a. Primeres idees personals del text. Imatges, lectures, anècdotes, viatges, vivències...
- b. Contrastar la visió personal del món com a ciutadà en els apartats anteriors del projecte d'escenificació. Comparteixes la temàtica? Modifiques el punt de vista dels personatges? Què ressona en tu cada punt concret de l'anàlisi sobre el text?...
- c. Exposar la tesi, "spine", columna vertebral o idea principal d'escenificació. Aquella frase que contingui la direccionalitat de la teva proposta escènica en la qual tots els equips amb els qui treballis hauran de tenir en compte per desenvolupar la seva part creativa (estil interpretatiu, espai sonor, espai escènic, figurinisme, maquillatge, coreografia, caracterització,...).
- d. Treball de dramaturgia escènica. Si cal modificar alguns aspectes del text, afegir-ne d'altres... Sempre des d'un punt de vista de direcció, per reforçar-ne la "tesi" d'escenificació.
- e. Relació amb l'espectador. Conceptes de quarta paret, disposició de la representació, joc amb l'experiència vital de l'espectador...
- f. Anàlisi minuciosa dels personatges i de les accions que el mouen en tot moment.

4. ASSAJOS.

- a. Concreció dels dissenys (espacial, sonor, figurinisme...) a mesura que s'assaja de tots els aspectes desenvolupats un cop s'hagin definit dits punts en l'apartat anterior.
- b. Organització de la planificació.
- c. Modificació i adaptació a la nova realitat. El treball sobre el terreny dels assajos.
- d. Confrontació a l'opinió dels companys. Capacitat de crítica i autocrítica dins dels processos de creació per anar determinant un estil propi de treball.
- e. Decisions últimes.

5.- PRESENTACIÓ

Presentació davant d'un públic.

6.- REFLEXIÓ.

- a. Sobre l'experiència viscuda al llarg del procés. Aspectes de relació amb el material textual del paper a l'escenificació. Relació amb el treball personal amb la resta d'equips. Relació en l'apartat de direcció d'actors. Relació amb un mateix com a aglutinador de responsabilitats i lideratge.
- b. Sobre el resultat final i de la seva comunió amb l'espectador.
- c. Autocrítica sobre aspectes generals a millorar de cara a properes escenificacions i sobre aspectes concrets sorgits d'aquesta pràctica en concret.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Metodologia (Cal indicar el nre d'hores de lectivitat presencial, així com les hores de treball autònom de l'alumne. Per exemple: 6 crèdits ECTS = 90 hores lectivitat presencial (60%) i 60 hores de treball autònom de l'alumne (40%) = 150 hores totals):

4 ECTS= 60 h (60% del total. 40h).

1. Treball presencial.

Classe magistral.

Els alumnes fan una tria dels materials textuais proposats pel docent i es repassen els punts que es requereixen per fer el projecte d'escenificació individual, coneixements ja adquirits a les assignatures d'introducció a la dramàtúrgia i a l'escenificació. (Motivacions personals per a l'elecció del text; condicions materials existents: espai escènic, mitjans tècnics, finançament; condicions artístiques existents; informació bibliogràfica (selecció de llibres, documents i materials); estudi sincrònic del text i les seves implicacions teatrals originàries (elements significatius de la temàtica i de la forma, projecció del text en el seu teatre contemporani. Maneres i tècniques d'escenificació, elements visuals, codis escènics existents en l'espai teatral sincrònic a l'escriptura del text, projecció, recepció i significat de l'espectacle respecte al públic del seu temps). Anàlisi i inducció (projecte d'escenificació: lectura contemporània del text, intervencions sobre el text, definició i inducció de l'estètica i estilística dels diferents llenguatges que intervenen en el fet teatral).

Tutoria (classe dirigida).

Seguiment del projecte escrit, de les modificacions que es produeixen a partir de la materialització escènica i la reflexió.

Seminari o Taller.

1. Exercicis a escena proposats pel docent.
2. Posada en escena del projecte d'escenificació de cadascun dels alumnes amb correccions.
3. Presentació en públic.

Els continguts de cada sessió varien depenent del que presenti l'alumne i en la fase en la que estigui. Hi ha propostes que fan que sigui pertinent parlar de la disposició escènica, d'altres de registre interpretatiu, d'altres de l'ús de la música, etc. Segons el cas es fan exercicis pràctics sobre aquell aspecte. La resta d'alumnes haurà de reflexionar i incorporar allò après en la pròxima presentació de la seva pràctica. Així l'alumne va perfilant mica en mica la seva posada en escena.

Treball autònom de l'alumne (40% del total: 20 h).

1. Fer i refer el projecte.
2. Recerca bibliogràfica i estudi de la mateixa.
3. Assaigs.
4. Autovaloració de l'exercici i el procés un cop presentat davant el públic.
5. Treball escrit del procés i valoració escrita del resultat.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIONS):

- L'avaluació es posa en relació amb el seu projecte d'escenificació i els objectius que l'alumne pretén i ha exposat al treball escrit.

- La ponderació és la següent:

- 10% Participació activa a classe.
- 5% Elaboració del material textual a representar.
- 20% Treball escrit i reflexió de tot el procés.
- 25% Evolució del treball pràctic.
- 40% Realització de la pràctica amb la seva confrontació amb l'espectador.

- La qualificació va del 0 a la Matriculació d'Honor. Sent un 5 la nota que permet aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ BÀSICS:

La naturalesa de l'assignatura demana que sigui l'alumne/a qui faci la pròpia recerca bibliogràfica, el professor recomana bibliografia individualment segons el material triat per l'alumne/a per fer la seva proposta escènica.

FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTARIS (AMPLIACIÓ):

ARRIBAS, Albert: Dordal Lalueza, Ferran. *La mirada obscena. Vint converses sobre creació escènica*. Comanegra, 2017.

CLURMAN, Harold: *On directing*. Fireside, 1997.

DELGADO, Maria M: Heritage, Paul. *In contact with gods? Directors talk theatre*. Manchester University Press, 1996.

GIANNACHI, Gabriella: Luckhurst, Mary. *On directing. Interviews with Directors*. Faber and Faber, 1999.

JONES, David Richard: *Great directors at work. Stanislavsky. Brecht. Kazan. Brook*. University of California Press, 1986.